

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОКЫРЛАЙСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Центральная, д. 3, с. Новый Кырлай.
Арский муниципальный район, 422035

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА КЫРЛАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Үзәк урамы, 3 йорт, Яңа Кырлай авылы,
Арча муниципаль районы, 422035

Тел. (84366)56-7-32, факс (84366)56-7-34. E-mail: Nkrl.Ars@tatar.ru

КАРАР

“25” февраль 2026 ел

№2

**“2026-2029 елларга Татарстан
Республикасы Арча муниципаль
районының Яңа Кырлай авыл
жирлегендә энергияне сак тоту
һәм энергетика нәтижәләлеген
арттыру” муниципаль
программасын раслау турында**

“Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында” 2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Яңа Кырлай авыл жирлегендә башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Кушымта нигезендә “2026-2029 елларга Татарстан Республикасы Арча районының Яңа Кырлай авыл жирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру” муниципаль программасын расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Яңа Кырлай авыл
жирлегендә башкарма

Г.Г.Сәфәров

“2026-2029 елларга Татарстан Республикасы Арча районының Яңа Кырлай авыл жирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру” муниципаль программасы

Яңа Кырлай авылы

1. Программа исеме	“2026-2029 елларга Татарстан Республикасы Арча районының Яңа Кырлай авыл жирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру” муниципаль программасы
2. Программаны эшләүнең хокукый нигезләре	“Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижелелеген арттыру хақында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында” 2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон, 25 статья. Дәүләт яисә муниципаль берәмлек катнашындагы оешмалар һәм эшчәнлекнең жайга салына торган төрләрэн гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан энергияне сак тотуны һәм энергетика нәтижелелеген арттыруны тәмин итү; Россия Икътисадый үсеш министрлығының “Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә төбәк, муниципаль программалар эшләү максатларында кулланылырга мөмкин булган энергияне саклау һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә чараларның якынча исемлеген раслау турында” 2010 елның 17 февралендәге 61 номерлы боерыгы; - РФ Хөкүмәтенең “Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә төбәк һәм муниципаль программаларга таләпләрне раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларын һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларының аерым нигезләмәләрен үз көчләрен югалткан дип тану турында” 2021 елның 11 февралендәге 161 номерлы карары.

3. Программаны раслау датасы	___.___.2026 ел
4. Программаның максаты	Энергияне сак тоту Һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру исәбенә энергетика ресурсларыннан рациональ файдалануны тәэмин итү.
5. Программаның бурычлары	- энергияне сак тоту белән идарә итү буенча оештыру-хокукый чаралар комплексын үткәрү, шул исәптән энергетика ресурсларын кулланганда энергетика нәтижәләлеген характерлый торган күрсәткечләр системасын булдыру, аларны мониторинглау, шулай ук мәгълүмат жыю Һәм анализлау;
6. Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2026-2029 еллар
7. Программаның көтелгән нәтижәләре	- администрациядә Һәм урамнарны яктырту системаларында электр энергиясен экономияләү; - энергияне сак тоту белән кызыксынуны арттыру; - коммуналь ресурсларны түләүгә жирле бюджет чыгымнарын киметү.
8. Программаны финанслау күләмнәре Һәм чыганақлары, шул исәптән еллар буенча	Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү чыганагы –жирле бюджет. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме 35 мең сум тәшкит итә, шул исәптән:
	2026 елда – 8 мең сум; 2027 елда – 8 мең сум; 2028 елда – 9 мең сум 2029 елда – 10 мең сум 2026-2029 елларда программа чараларын финанслау күләме Һәм структурасы Яңа Кырлай авыл жирлегенә бюджет проектларын төгәлләштерү нигезендә социаль-икътисадык үсеш фаразларын эшләгәндә ачыклана.
9. Программаны гамәлгә ашыруны мониторинглауны ң төп механизмнары	2022 елның 22 августындагы 9 номерлы боерык белән Яңа Кырлай авыл жирлегендә энергияне сак тоту өчен жаваплы итеп Яңа Кырлай авыл жирлеге башкарма комитетының баш хисапчысы (алга таба - жаваплы зат) билгеләнде. Ул шулай ук программаны гамәлгә ашыру мониторингы өчен жаваплы.

	Программаны гамэлгэ ашыру мониторингы: - статистик күзөтү рэвешлэрендэге мэгълүматлар; - программаны гамэлгэ ашыруны квартал саен анализлаудан алынган мэгълүматлар. Программаны гамэлгэ ашыру мониторингы энергияне сак тоту Һәм энергетика өлкөсөндөге гомуми Һәм хосусый максатчан күрсөткөчлөрнө, аларның үзгөрү динамикасын Һәм алынган күрсөткөчлөрнө анализлау нигезендө гамэлгэ ашырыла. Кирөк булган очракта программаны гамэлгэ ашыруга үткөрөлгөн мониторинг нигезендө максатлар, бурычлар Һәм чаралар, энергияне сак тоту Һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкөсөндө максатчан күрсөткөчлөрнөн планлаштырылган күрсөткөчлөрөнө төзөтмөлөр кертелөчөк.

2. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМЭЛГЭ АШЫРУНЫҢ СОЦИАЛЬ-ИКТИСАДЫЙ ӨЛКӨСӨНӨ ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКА

Яңа Кырлай авыл жирлеге жиде торак пунктны үз эченө ала.

Арча муниципаль районының Яңа Кырлай авыл жирлеге территориясендө алты бюджет оешмасы – Яңа Кырлай авыл жирлеге

(Яңа Кырлай авыл жирлеге , Яңа Кырлай авыл мэдәният йорты (бинада Яңа Кырлай авыл китапханәсе урнашкан), Чиканас авыл мэдәният йорты (бинада Чиканас авыл китапханәсе урнашкан), Өчиле авыл клубы, Күкчө Бирәзә авыл клуб, Иске Йорт авыл клубы.

Бюджет оешмаларының исәпләү приборлары белән тәэмин ителеше түбәндөгеләрнө тәшкит итә: электр энергиясе – 100%, салкын су – 0%, газ – 100%.

Торак фондының 100%ы электр куллануны Һәм газ белән тәэмин итүнө исәпкө алу приборлары белән жиһазландырылган.

Яңа Кырлай авыл жирлегендө торак фондын Һәм бюджет өлкөсө объектларын шөхси жылылык белән тәэмин итү.

Торак пунктларны Яңа Кырлай авыл жирлеге су белән тәэмин итә.

Район кулланучыларын электр энергиясе белән “Татэнергосбыт” ААЖ Биектау бүлекчәсө тәэмин итә.

Газүткөргөчлөргө Саба район эксплуатациялөү газ хөзмөтө хөзмөт күрсөтә. Табигый газны төп кулланучылар – торак-коммуналь сектор.

3. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМЭЛГЭ АШЫРУ ӨЛКЭСЕНДЭ МУНИЦИПАЛЬ СЭЯСЭТ ӨСТЕНЛЕКЛӨРЕ, МАКСАТЧАН КҮРСЭТКЕЧЛӨР, МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМЭЛГЭ АШЫРУ СРОКЛАРЫНЫҢ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫНЫҢ КӨТЕЛЭ ТОРГАН НЭТИЖЭЛӨРЕ ТАСВИРЛАМАСЫ

Программа “Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында” 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнде.

Муниципаль программаның максаты энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру исәбенә энергетика ресурсларынан нәтижәле файдалануны тәмин итүдән гыйбарәт.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре:

1. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру буенча оештыру чараларын гамәлгә ашыру;

2. Файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру;

3. Электр һәм су белән тәмин итү системасының нәтижәлелеген арттыру. Программаны гамәлгә ашыру:

- энергияне нәтижәле үстерү юлына күчүне тормышка ашырырга;

- ягулык-энергетика балансын оптимальләштерергә;

- ягулык-энергетика ресурсларын сатып алуга бюджет чыгымнарын киметергә.

Муниципаль программа 2026-2029 елларга исәпләнгән.

Программаны гамәлгә ашыру 2 этапта каралган: беренче этап – 2026-2027 еллар; икенче этап – 2028-2029 еллар.

2027 ел ахырыннан да соңга калмыйча икенче этап өчен Программаны гамәлгә ашыру параметрлары төгәлләштерелергә тиеш.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре турында белешмәләр муниципаль программаның 1 нче кушымтасында китерелгән.

4. Муниципаль программаның төп чараларына гомумиләштерелгән тасвирлама

Муниципаль программаның төп чаралары комплексы – билгелэнгән нәтижеләргә ирешүне тәэмин итә торган финанслау сроклары һәм күләме буенча килештерелгән чаралар системасы.

Муниципаль программа түбәндәге функцияләргә гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән:

- хокук билгеләү – тиешле өлкәләрдә норматив хокукий жайга салу;

- хокук куллану – турыдан-туры идарә итү, шул исәптән жирле бюджет проектларын эшләү.

Программаның төп чаралары исемлеге:

N	Чара исеме	Чара буенча чыгымнар исеме
1	Бюджет оешмаларында урам яктырткычларын энергияне саклый торган лампаларга алыштыру, энергияне саклый торган лампаларны алыштыру	Яңа Кырлай авыл жирлеге бюджеты
2	Кулланыла торган энергетика ресурсларын куллану лимитларын билгеләү	Чыгымнар таләп итми
3	Бюджет оешмаларында тәрзә уемнарын, өемнәрне жылыту	Чыгымнар таләп итми

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру планы муниципаль программаның 2 нче кушымтасында бирелгән.

5. Муниципаль программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Муниципаль программа чаралары жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылачак.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга планлаштырыла торган ресурслар күләменә нигезе муниципаль финанслар белән нәтижелә һәм җаваплы идарә итү өчен шартлар тудырудан гыйбарәт һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карар нигезендә расланган бюджет язмасы нигезендә муниципаль программаны гамәлгә ашыру чорына жирле бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләм үз эченә ала.

Муниципаль программаны жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме аны гамәлгә ашыруның бөтен чорында 35 мең сум тәшкил итә, шул

исәптән:

2026 елда – 8 мең сум;

2027 елда – 8 мең сум;

2028 елда – 9 мең сум;

2029 елда – 10 мең сум.

Финанслау күләме фаразланган характерда була һәм Арча районының Яңа Кырлай авыл жирлегенең чираттагы елга һәм план чорына бюджеты турындагы карар проектын әзерләү кысаларында ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

**Программаны гамэлгә ашыру барышын бәяләргә мөмкинлек бирә торган
гомуми максатчан күрсәткечләр һәм индикаторлар**

N	Күрсәткеч исеме	Күрсәткечн ен башлангыч кыйммәте	Күрсәткечнен эһәмияте (еллар буенча)			
			2026	2027	2028	2029
1	Яңа Кырлай авыл жирлеге территориясендә кулланыла торган (кулланыла торган) электр энергиясенең гомуми күләмендә исәпләүләр исәпләү приборларын кулланып башкарыла торган электр энергиясе күләмнәренең өлеше.	100%	100%	100%	100%	100%
3	Программаны финанслауның гомуми күләмендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын финанслау өчен файдаланыла торган бюджеттан тыш чаралар күләме.	Мең сум	0	0	0	0
4	Электр энергиясен экономияләү	Мең кВт-сәг	0,1	0,1	0,1	0,1
		Мең сум	0,2	0,3	0,5	0,5

**“2026 - 2029 елларга Яңа Кырлай авыл жирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру”
муниципаль программасы чарасын гамәлгә ашыру планы**

N	Чара исеме	Финанслау күләме, мең сум					Финанслау чыганакалары	Башкару срогы	Башкаручылар
		барысы	Шул исәптән еллар буенча						
			2026	2027	2028	2029			
1	2	3	4	5	6	7	10	11	12
1	Бюджет оешмаларында урам яктырткычларын энергияне саклай торган лампаларга алыштыру, энергияне саклай торган лампаларны алыштыру	35,0	8,0	8,0	9,0	10,0	Местный бюджет	2026-2029г.	Яңа Кырлай авыл жирлеге башкарма комитеты
2	Энергия ресурсларын куллану лимитларын билгеләү							2026-2029г	Яңа Кырлай авыл жирлеге башкарма комитеты
3	Администрация бинасындагы тәрәзә							2026-2029г	Яңа Кырлай авыл жирлеге

	қырайларын жылыту								башкарма комитеты
	БАРЫСЫ	35,0	8,0	8,0	9,0	10,0			

**20__ елның 1 сентябренә ЭНЕРГИЯНЕ САК ТОТУ ҺӘМ ЭНЕРГЕТИКА
НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН АРТТЫРУ ПРОГРАММАСЫНЫҢ МАКСАТЧАН
КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ КЫЙММӘТЛӘРЕНӘ ИРЕШҮ ТУРЫНДА ХИСАП**

№ п.п.	Программа күрсәткечләре исеме	Үлчәү берәмлеге	Программаның максатчан күрсәткечләре кыйммәте		
			план	факт	тайпылышлар

Яңа Кырлай авыл җирлеге башлыгы

(имза) (имзаны шәрехләү)

Баш хисапчы

(имза) (имзаны шәрехләү)

Чаралар буенча барысы												
Белешмә: программаны гамәлгә ашыру елы башыннан барлыгы												

Яңа Кырлай авыл җирлеге

Башлыгы

_____

(имза)

_____

(имзаны шәрехләү)

Баш хисапчы

_____

(имза)

_____

(имзаны шәрехләү)